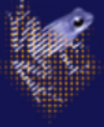

SER rapport 2016 : Gelijk goed van start

- 16 uur per week recht op kinderopvang.
- Voor- en vroegschoolse educatie

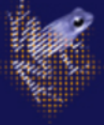
VVE beleid (wet OKE, 2008)

Bestrijding
taalachterstanden centraal

Schoolse aanpak doet zijn
intrede in groep 1 en 2

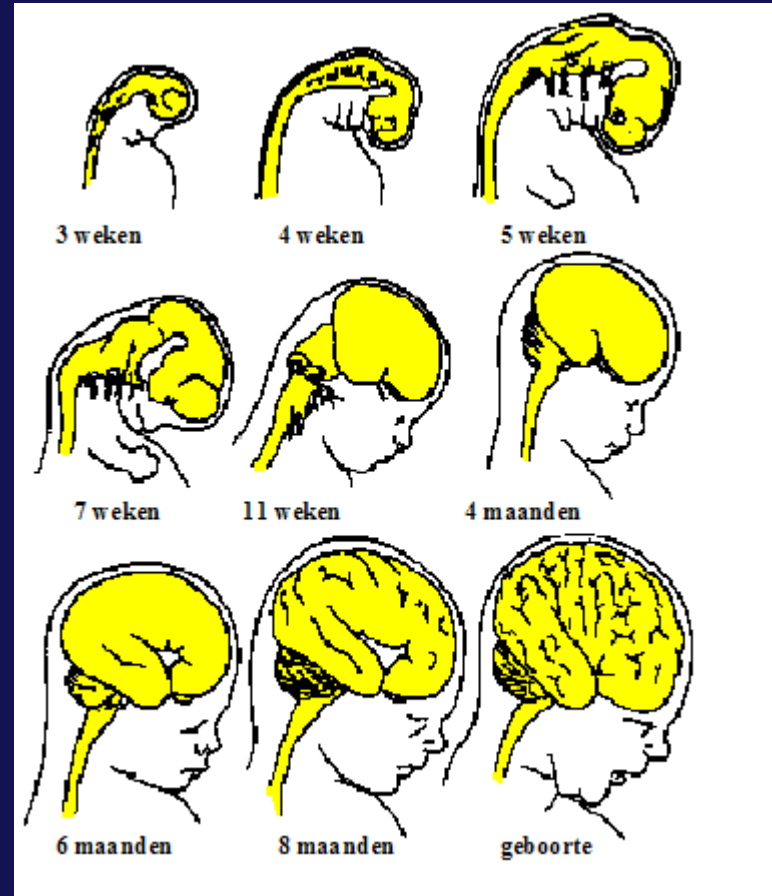
Lerend spelen maakt plaats
voor spelend leren

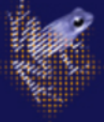

Bij de geboorte zijn de hersenen nog niet af.

- 0-7 jaar: primair sensorische gebieden
- 7-12 jaar: associatiegebieden
- Puberteit: prefrontale cortex.

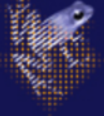

Hardware en software

Leren praten

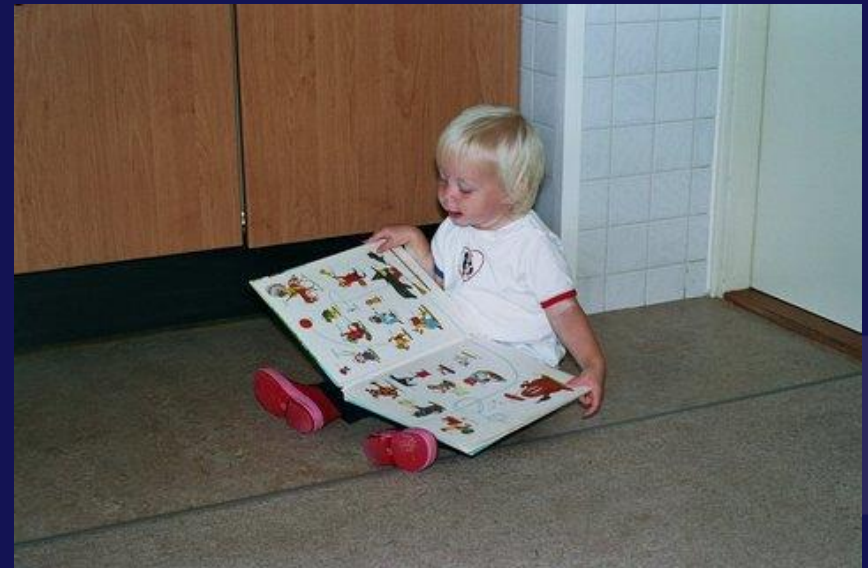
Leren lezen en schrijven

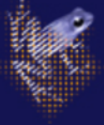

Moedertaalontwikkeling Spontaan proces

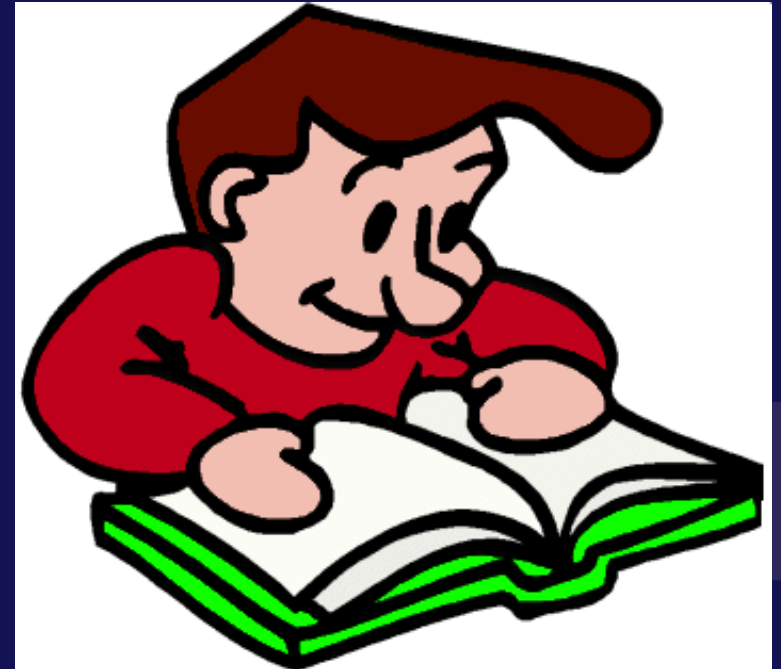
- Bloemenwaterzeef
- Monden
- Heb jij die gebrookt?
- Jij hebt een foute mond
- Doe je hoofd eens open.

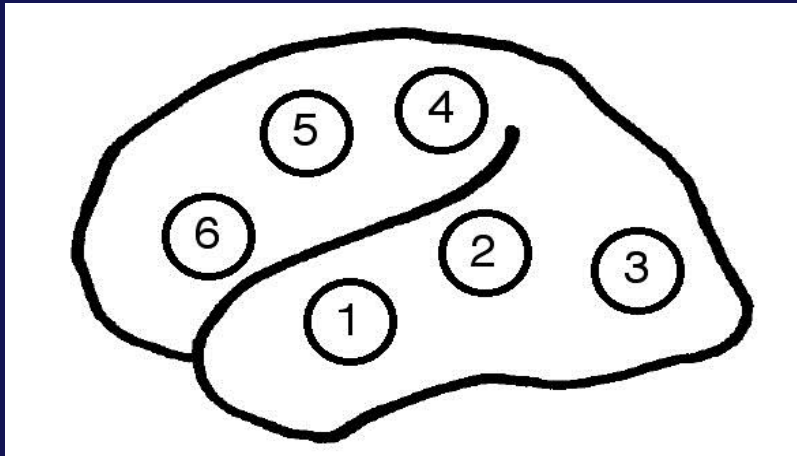
Lezen en schrijven Bewust didactisch proces.

- Operationeel denkniveau
- Taal niet meer gebonden aan persoon of situatie
- Taal heeft objectieve status

Eerste levensjaar

Voorwaarden:

Gehoor

Emotionele stabiliteit

- Klankherkenning (1)
- vanaf 6 maanden
taalspecifieke
klankherkenning en
intonatiepatronen
- Klankproductie (4)
- vanaf 6 maanden
taalspecifiek brabbelen
- de tongval

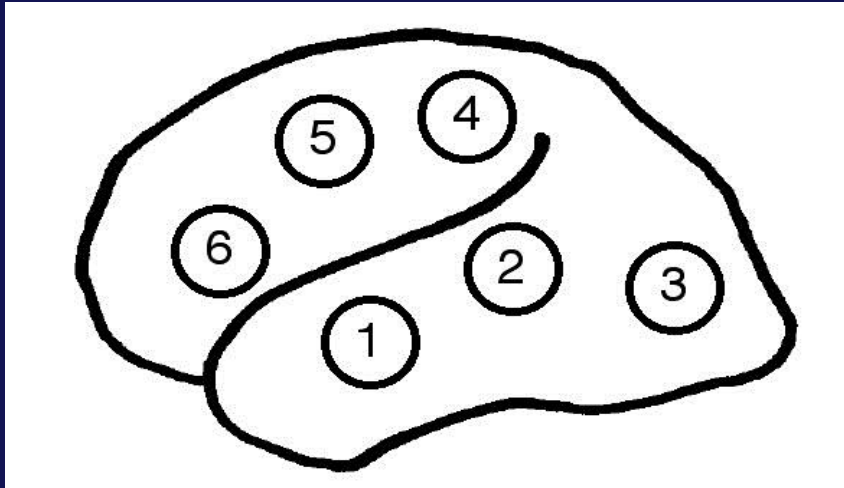
De doorgaande leerlijn: 0 – 1 jaar

- Communicatie door kijken, lachen en vocaliseren
- Rustige omgeving, er moet “verwerkingstijd” zijn
- Evt. basis voor ADHD en dyslexie

Tweede levensjaar

- Woordbegrip (2)
- persoonlijk woordenboek
- Woordproductie (5)

Voorwaarden

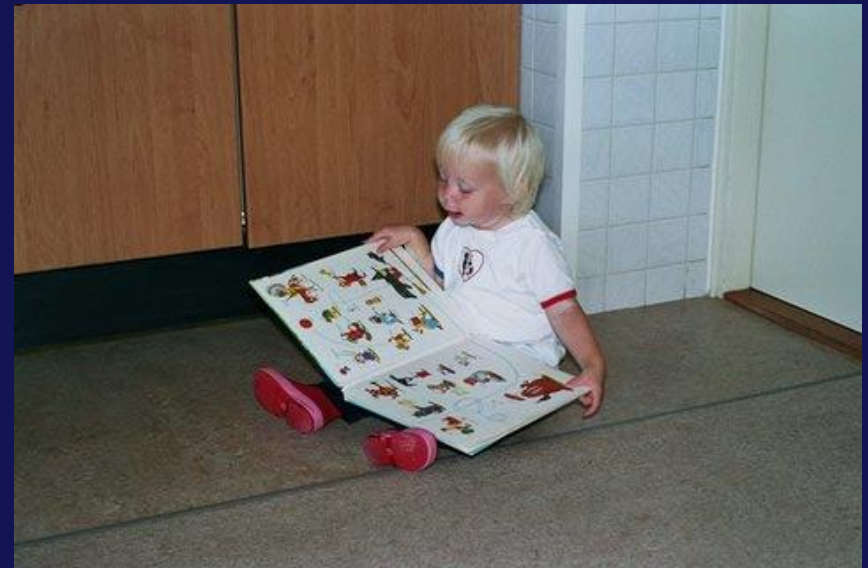
Leervermogen

Taalinput

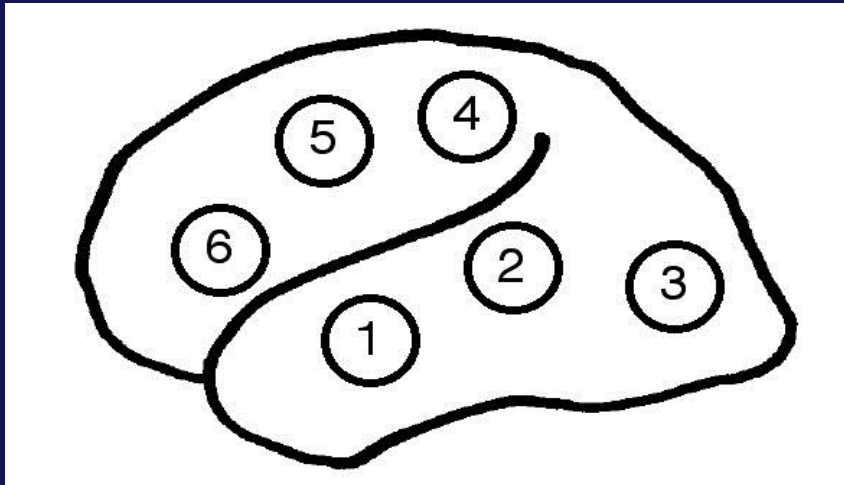
De doorgaande leerlijn: 1-2;6 jaar

- Woordenschatontwikkeling
- Benoemen, aanwijzen, vertellen.
- Eenvoudige prentenboeken.

Derde levensjaar

- Zinsbegrip (3)
- Zinsproductie (6)

Voorwaarden

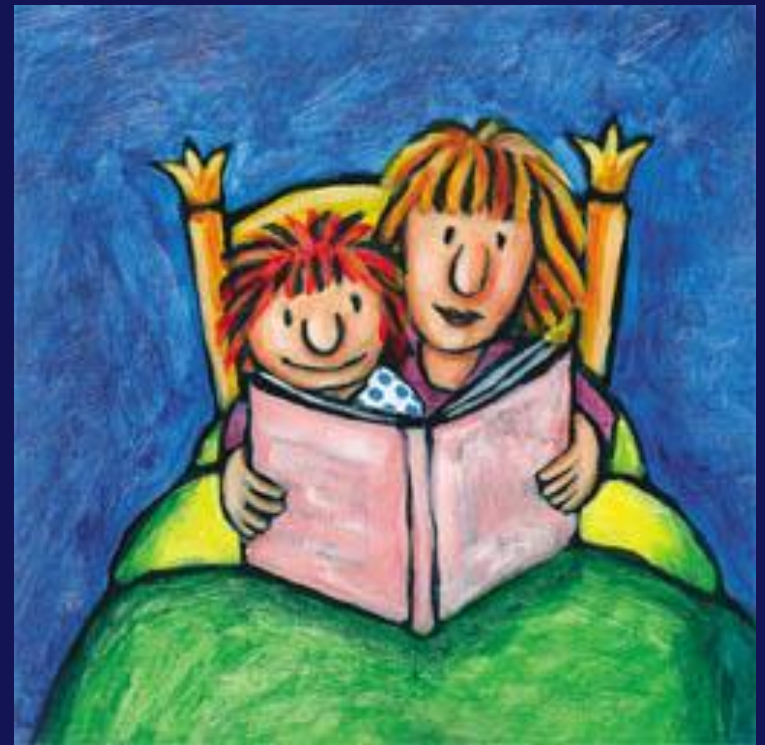
Leervermogen; taalinput

Medisch gezond

Doorgaande leerlijn: 2;6 – 3;6 jaar

- Eén boekje moet vaak voorgelezen worden
- Taalaanbod aanpassen aan het kind – eerst starten met 2 en 3 woorduitingen
- Rustig spreken (verwerkingstijd!)

Prentenboeken lezen als literatuur

Goed voorlezen – er spanning in brengen

Interactief voorlezen, maar dan anders (achteraf)

Beleving, identificatie en verbeelding

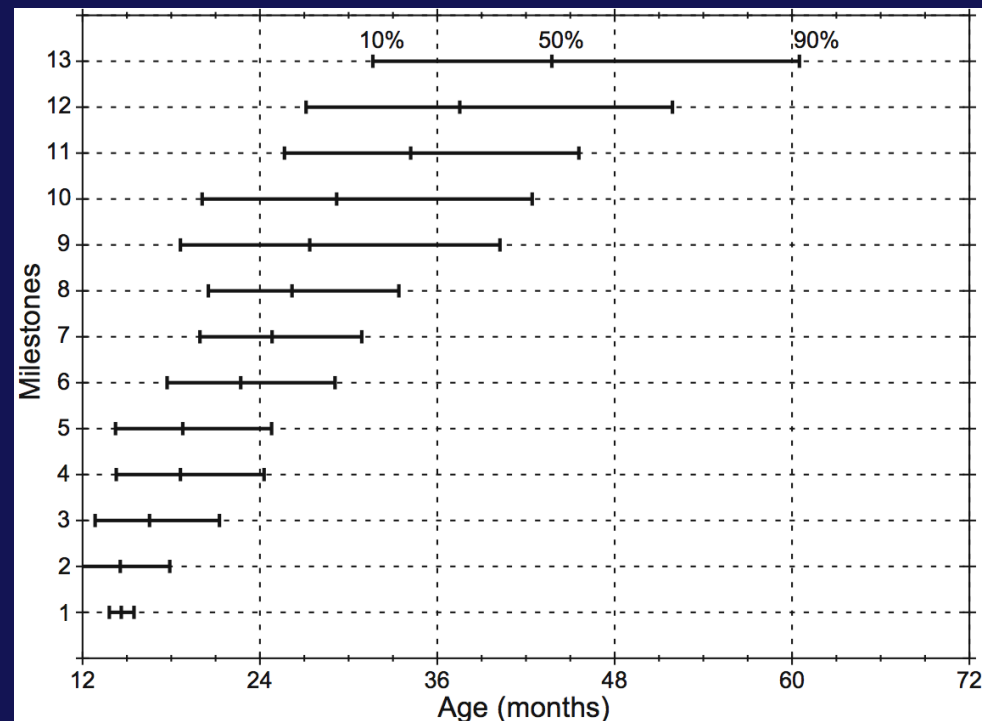
Eigen dynamiek in de taalontwikkeling

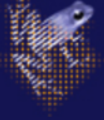
Ontwikkelingsvariatie kan wel twee jaar bedragen

verhaaltje navertellen: 21-42 maanden (10)

Lange zinnen: 26-54 maanden (12)

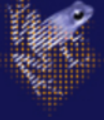
100% verstaanbaar: 30 – 60 maanden (13)

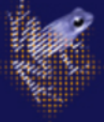
Bestrijden taalachterstanden 1. moedertaalontwikkeling

- Praten, zingen voorlezen, rijmen, musiceren
- Spelenderwijs, niet instructief
- Koppeling met belevingen en lijfelijke situaties

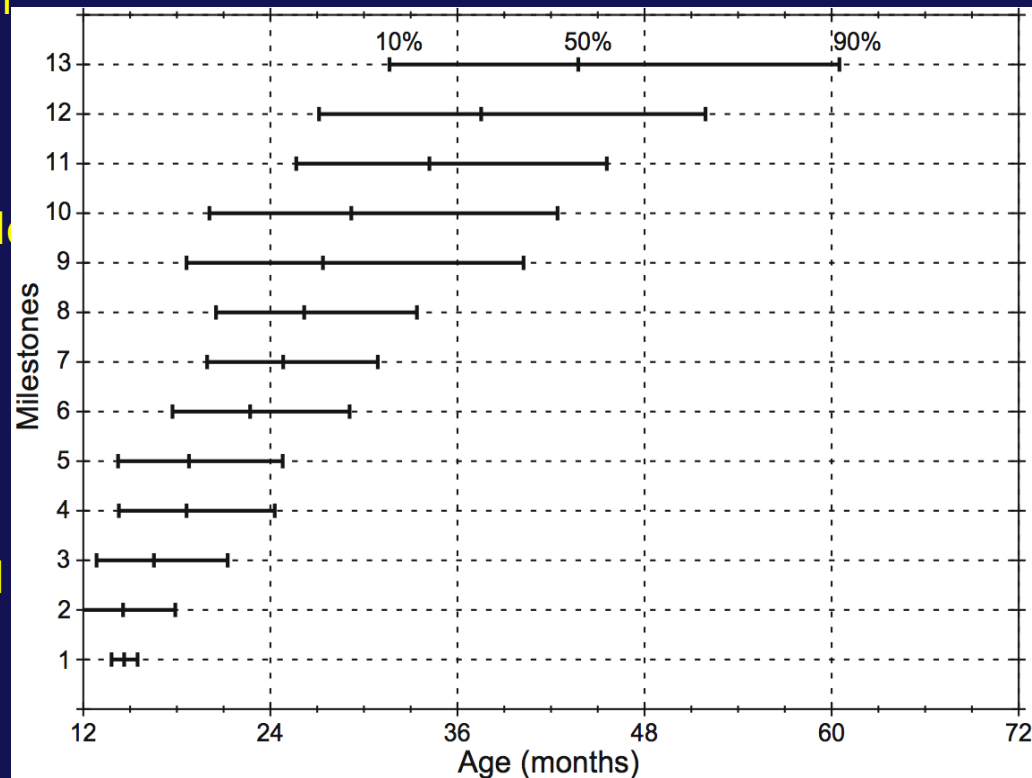
Lezen

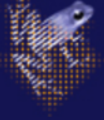
- Gaat door op de literaire beleving.
- Denkstap naar de operationele fase is gemaakt waardoor de ordening van letters kan worden begrepen
- Didactische aansturing belangrijk

Relatieve stabiliteit

- Zink (1999): de meeste kinderen functioneren tussen 2 en 6 jaar op hetzelfde niveau: gemiddeld, laaggemiddeld of bovengemiddeld
- Keegstra & Goorhuis (2009): 70% stabiel. Allochtone kinderen uitgezonderd

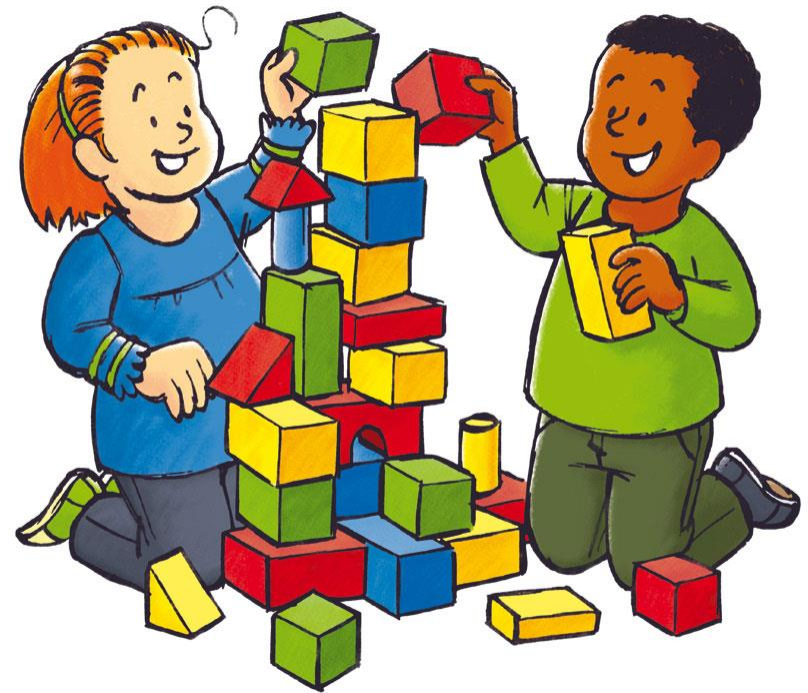

Geschiedenis VVE programmatische aanpak

- Sinds ca. 1970
- Proef crèche woordenschat
- Piramide, Kaleidoscoop, Opstapje, Ik ben Bas, Startblokken
- Analyse van 15 jaar onderzoek (Fukkink e.a. 2014):
- Geen blijvende effecten
- Groep 3: nieuwe start

Lerend spelen, geen vooraf gesteld doel

- › Daarmee leer je winnen
- › Ruimte en richting bedwingen onbevangen met een lach
- › Het spel het spelen
- › Kraaiend brabbel je dat heb ik goed bedacht
- › Er is geen verliezer
- › Alleen steeds een proberen
- › Andere invalshoeken te onderzoeken

Spelend leren, wel een voorafgesteld doel

- › Tot er ogen gaan steken
- › Zij zich met elkaar gaan meten
- › Wie er recht heeft op macht
- › het speelse is verdwenen
- › Resultaten worden nu verwacht helaas alleen de winnaar lacht

Effecten spelend leren

- › Minder creatief
- › Minder sociaal
- › Gestigmatiseerd naar problematisch gedrag

Li La Land

- › Diepe overtuiging dat het leren van jonge kinderen spelend moet verlopen.
- › Eigen ontwikkeling ten aanzien van denken, taal creativiteit, spel, muziek en bewegen

Toekomst (integrale kindcentra)

- › Herwaardering van oude pedagogische waarden
- › Niet de leeropbrengst centraal.
- › Ontplooiing van ieder kind naar eigen mogelijkheden in de basisvaardigheden nodig om aan het formele leren te kunnen beginnen

Verwonderen, Verkennen, Experimenteren

- › Geen programmatische aanpak
- › Spel in al zijn vormen als basis voor de totale ontwikkeling
- › Play helps to built a better brain (Pellis, 2014)

